

A Ezdráš, učený v zákone, stál na vyvýšenom drevenom rečništi, ktoré spravili na tú vec. ... vyučovali ľud zákonu. A ľud stál na svojom mieste. A čítali z knihy, zo zákona Božieho, zrozumiteľne, vykladajúc zmysel. A tak rozumeli ľudia tomu, čo sa čítalo.
Nehemiáš 8:4–8

Témou článku je: Správne narábanie so slovom Božím. V Nehemiášovi 8:8 vidíme, že keď sa čítalo Božie slovo, takisto bolo podané vysvetlenie jeho významu. Vykladali zmysel, a tak rozumeli ľudia tomu, čo sa čítalo. Práve o tom sa chystám písať v tomto článku.

Prečo je vykladanie Písma dôležité?

Premýšľajme nad tým, prečo je dôležité, aby sme Bibliu správne rozumeli. Keď si zoberiete Bibliu, tak vo svojich rukách držíte knihu. Je to kniha ako mnohé iné, so stranami a slovami. Sú v nej slová a nie obrázky. Keď sa pozriete na tie slová, sú pospájané do viet. Ako sú slová pospájané do viet, nesú v sebe istý význam, zdieľajú nám informácie. Každá kniha zdieľa nejakú informáciu, ale Biblia nie je hocijaká kniha. Biblia o sebe tvrdí, že je slovo Božie. Teda je tá najdôležitejšia kniha na celom svete.

Veríme, že Biblia - Božie slovo je jediné autoritatívne pravidlo viery. V Biblii nachádzame to, čomu Boh chce, aby sme verili, a ako chce, aby sme žili. Biblia nás učí o Bohu, o nás, o tom, čomu musíme veriť a ako by sme mali žiť. Biblia nám poskytuje učenie pre dobro našich duší. Ak pamätáte na to, že máme nesmrteľné duše, potom nie je pre nás nič dôležitejšie ako porozumieť tomu, čo Boh hovorí a čo sa týka vecí večnosti. Nielen o terajšom živote, ale aj o večnom živote. Pretože dokonca i tí, ktorí neveria Biblii, majú stále dušu. Aj potom, keď zomrú, budú ďalej existovať. Biblia robí rozdiel v tom, kde ľudia strávia večnosť. V Biblii je zjavená cesta spásy. A nie je nič dôležitejšie, než aby sme ceste spásy jasne porozumeli.

Prečo je teda životne dôležité správne narábať s Božím slovom? Odpoveď je: pretože to má dočinenia s Bohom, s nami a s večnosťou. Ale položme ďalšie tri trochu detailnejšie otázky: Čo Biblia, Božie slovo vlastne hovorí? Čo Biblia vlastne znamená? Ako môžem aplikovať posolstvo Biblie na seba a na svet, v ktorom žijem? O čom hovorí Boh, že tomu musím veriť a ako mám podľa toho žiť?

Pri odpovediach na tieto otázky môžeme pochopiť, že je veľmi dôležité, aby sme jasne rozumeli Božiemu slovu. Zvažujeme teda životne dôležitú tému.

Čím lepšie porozumieme, ako správne narábať s Božím slovom, tým viac sa budeme vedieť kŕmiť Božím slovom a mať z neho úžitok.

Je dôležité, aby kazatelia a učitelia správne interpretovali Bibliu, ale pre všetkých kresťanov je veľmi užitočné, aby sami vedeli, ako narábať s Božím slovom. Pamätáte sa na ľudí, ktorých Pavol stretol v Berei? V Skutkoch 17:11 čítame, že títo ľudia počúvali Pavla a potom skúmali Písma a chceli zistiť, či v Biblii je to tak, ako hovoril Pavol. Takýto postoj potrebujeme mať aj my. Potrebujeme duchaplné počúvať kazateľa a byť pripravení skúmať Písma.

V ďalšom si položíme tri otázky a budeme hľadať odpovede na ne.

Prvá otázka: *O čom vlastne hovoríme? Aký je technický názov pre tento predmet vykladania Písma?*

Technický názov pre tento predmet je *hermeneutika*. O čom teda hovoríme? Hermeneutika je v skutočnosti niečo, čo robíme všetci. Pravdepodobne si to ani neuvedomujeme. Keď čítate knihu, časopis alebo noviny, čítate a premýšľate nad tým, čo čítate. A vtedy, keď premýšľate nad tým, čo čítate, vykonávate hermeneutiku. Pretože bez toho, aby ste nad tým príliš rozmýšľali, kladiete otázky, ako napríklad:

Čo to znamená? Čo to má dočinenia so mnou? Ako ma to zmení?

Nezáleží na tom, čo čítate, v určitom rozsahu rozmýšľate v línii týchto otázok. Alebo keď čítate nejakú poéziu alebo román, počas čítania nejakým spôsobom rozmýšľate nad tým, čo čítate. Bez toho, aby ste o tom vedeli, robíte/uskutočňujete *hermeneutiku*.

Hermeneutika je teda predmet o naučení sa princípov interpretácie niečoho. Je o učení sa, ako porozumieť tomu, čo autor mienil. A je o učení sa, ako porozumieť tomu, čo autor chce, aby som robil. Rozumieme, že keď čítame Bibliu, autorom je Boh a chceme porozumieť, čo Boh mieni, chceme porozumieť, čo Boh chce, aby sme robili. Je veľmi ľahké čítať Bibliu bez toho, aby sme takto uvažovali. Ale máme byť ľuďmi, ktorí vážne uvažujú nad Bibliou, keď ju čítajú.

Niektorí ľudia čítajú Bibliu, no aplikujú zlé princípy na jej porozumenie. Niektorí ľudia môžu byť pri čítaní Biblie vo veľkých omyloch. Niekedy to znamená, že môžu urobiť chyby vo svojich vlastných životoch, alebo ešte horšie, spôsobia, že iní ľudia urobia chyby, alebo že budú veriť nesprávnym veciam. Je to preto, lebo neporozumeli, ako správne narábať s Bibliou.

Pozrime sa napríklad na Žalm 46:11 „a hovorí: Prestaňte a vedzte, že ja som Boh“. Mám poznámky z jednej kázne, ktorú niekto kázal a z tohto verša vyvodzoval, že je veľmi dôležité mať čas na rekreáciu, na voľný čas. Povedal to preto, lebo v angličtine je tu slovo „*be still*“ (v češtine „

umlknite

“,v slovenčine „

prestaňte/utíchnite

“). Ten kazateľ povedal, že by sme mali mať čas na oddych a poznať, že On je Boh. Ale toto nie je posolstvo Žalmu 46:11. Je to falošná interpretácia Biblie. Možno môžeme hovoriť o voľnom čase z iných veršov, ale nie z tohto veršu. Toto je dôvod, prečo je hermeneutika dôležitá. Je o náležitom význame Božieho slova a jeho správnej aplikácii.

Takže odkiaľ vzala *hermeneutika* svojej meno? Prečo hovoríme o hermeneutike? V gréckom jazyku nájdete toto slovo v súvislosti so slovami „porozumenie“ alebo „vysvetlenie“, či „interpretovanie/vykládanie“.

A čo je táto *hermeneutika*? Nieкто povedal, že „*hermeneutika* je veda a umenie biblickej interpretácie“. Je to veda, pretože má pravidlá, ktoré treba nasledovať. A je to umenie, pretože sa tomu učíme zručnosťou. Nie je to o tom ako použiť počítač, aby sme na niečo dostali správnu odpoveď. Je to o učení sa a o umení interpretovať/vykladať. Je to o aplikovaní princípov. Musíme pochopiť, že Biblia je zostavená z kníh, ktoré boli napísané veľmi dávno ľuďmi, ktorí hovorili inými jazykmi a žili v iných kultúrach ako my. Hermeneutika je o učení sa, ako použiť toto poznanie a o tom, ako ukázať význam Božieho slova pre nás dnes. Takže toto je prvá otázka, o čom rozprávame – hermeneutika ako technický pojem.

Druhá otázka ide naozaj trochu hlbšie ohľadne toho, prečo je hermeneutika dôležitá. Prečo je dôležitá? Na tú otázku dám niekoľko odpovedí.

Odpoveď číslo 1. *Pretože Biblia je slovo Božie.*

Pamätajme, že Pavol povedal, že všetko Písmo bolo vydýchnuté Bohom. Biblia je veľmi stará kniha, je to staroveké písmo, ale je to takisto živá kniha. Je to slovo živého Boha. Je to niečo, čo patrí Bohu a je to niečo, čo Boh vydýchol. Je to zjavenie od Boha a je to zjavenie od Boha, ktoré nás učí o Bohu. Ďalej nás učí o nás samých, o svete a o duchovných pravdách. Učí nás dokonale. Iba v Biblii sa môžeme dozvedieť o ceste spasenia.

Biblia učí veci týkajúce sa Pána Ježiša Krista. Pamätajme, že Biblia nás učí, že sme hriešnici, ktorí si zaslúžia byť potrestaní pre svoje hriechy. Ale v Ježišovi Kristovi existuje cesta spasenia. O týchto veciach sa nemôžeme dočítať nikde inde. Toto je základná pravda.

V tejto knihe sa nachádza najdôležitejšia informácia, akú len vôbec môžeme dostať. Biblia prišla od Boha zvláštnym spôsobom. On ju vydýchol a použil ľudí, aby to zapísali. Nieкто povedal toto: Biblia je Božie slovo dané/vyslovené/odovzdané slovami ľudí v histórii. Práve kvôli tomu, čím Biblia je, máme za úlohu správne ju pochopiť. Preto, že Biblia je slovo Božie, má večnú závažnosť. Prihovára sa celému ľudstvu, každej vekovej skupine a každej kultúre na tomto svete. Práve preto, že Biblia je slovo Božie, musíme ju počúvať a mali by sme ju poslúchať. Preto, že Boh hovoril svoje slovo cez ľudské bytosti, ktoré žili v určitých dobách v histórii, znamená to, že musíme porozumieť niečo z toho jazyka, doby a kultúry. Takže tu je naozaj dôležitá kniha a nemôžeme si dovoliť ignorovať, čo hovorí, ale potrebujeme jej dôkladne porozumieť, pretože sa jedná o otázku života a smrti.

Nehovorí len o ceste spasenia, ale hovorí aj o tom, čo Boh chce, aby ľudia na tomto svete žili. Biblia nás učí systému etiky. Vyučuje nás ceste, ktorá je dobrá a spravodlivá. No opäť – potrebujeme správne porozumieť, ako aplikovať biblickú etiku. V Starej zmluve nájdeme mnohé príklady mužov, ktorí mali mnoho žien. Malo by sa to praktizovať dnes? V Starej zmluve nájdeme, že Židia by nemali požičiavať peniaze na úrok. Ak ty niekomu požičiaš peniaze, je to nesprávne, ak žiadaš úroky? Toto sú veľmi praktické otázky a Biblia pojednáva o takýchto otázkach a situáciách, ale musíme porozumieť, ako aplikovať jej učenie pre dnešok. Nejdem odpovedať na tieto otázky. Len ich predkladám, aby ste mohli viac cítiť význam tohto predmetu.

Biblia je Božie slovo. Je veľmi dôležitá a praktická. Takže to je prvý dôvod, prečo je hermeneutika dôležitá.

Odpoveď číslo 2: *Biblia je zostavená z rozličných druhov literatúry.*

Niektorí ste študovali právo, iní medicínu, počítače a ďalší iné odbory. Keď čítate učebnice/skriptá, používate druh hermeneutiky, ktorý sa líši od toho, keď čítate poéziu. Poézia opíše nádheru zapadajúceho slnka a použije na to pestrofarebný jazyk. Právnické učebnice nepoužijú pestrofarebný jazyk. Medicínske učebnice a skriptá nie sú ako romány. Rozumieme teda, že existujú rozličné druhy literatúry. Pritom používate odlišné metódy interpretácie v závislosti od žánru literatúry, ktorý čítate.

Biblia v sebe obsahuje rozličné žánre. Je tam poézia, história, sú tam evanjeliá, listy, proroctvá a dlhé zoznamy mien. Nečítate to všetko rovnakým spôsobom. Ak by ste čítali biblickú poéziu tým istým spôsobom, ako ste čítali jej historické oddiely, Biblia bude znieť absurdne. Mohli by ste čítať poetický oddiel v Biblii a myslieť si, že Boh jazdí na oblakoch. Nieкто môže povedať: Nuž, ale ja nevidím Boha jazdiť na oblaku. Biblia používa poetický jazyk. Je teda očividne treba rozlíšiť, že sú rozličné druhy literatúry. Z toho dôvodu záleží (na hermeneutike), aby sme rozumeli, čo čítame.

Odpoveď číslo 3: *Nemôžeme si dovoliť nesprávne pochopiť poslanstvo Biblie.*

Biblické poslanstvo je tak dôležité, že nesmieme urobiť chyby. Áno, sme ľudia a robíme chyby a pre niekoho je veľmi ľahké povedať: *Toto je to, čo hovorí Pán*, alebo: *Toto je to, čo Biblia učí*, alebo:

Toto je to, čo mne Pán povedal

. Je ľahké urobiť chybu a padnúť do pasce:

Toto je to, čo hovorí Pán

, keď to On v skutočnosti vôbec nepovedal. Preto potrebujeme Bibliu študovať starostlivo a vždy musíme mať postoj učenia sa. Nieкто môže povedať: Znamená to, že musím chodiť na biblickú školu? Alebo: Musím mať množstvo kníh, či stráviť množstvo hodín štúdiom predtým, než môžem začať správne čítať Bibliu? Nie, toto to neznamená. Pretože Bibliu možno porozumieť bez toho, aby sme chodili na biblickú školu a bez množstva kníh. Ale ak máte základné poznanie o tom, čo je Biblia, a určité vedomie toho, o čom budeme hovoriť, môžete začať čítať Bibliu duchaplnjšie.

Chcel by som vás vyzvať a povzbudiť čítať Bibliu tak, aby ste textu kládli otázky: Čo čítam? Je to poézia? Je to história? Keď sa takto budete pýtať Biblie (klásť otázky), vaše oči nebudú len tak letieť po povrchu stránok, ale budete do tých slov ponorení. Takto sa Božie slovo dostane

do vašich myslí a srdc. Je veľmi jednoduché čítať Bibliu, odložiť ju a potom zabudnúť, čo sme čítali. Ale ak premýšľame nad tým, čo čítame, pomôže nám to zapamätať si, čo čítame. Čas nášho biblického štúdia sa stane významnejším. Obzvlášť dôležité je to pre tých, ktorí učia Božie slovo, aby sa vážne snažili pochopiť, čo Biblia hovorí.

Ďalšia vec. Nie je to len o čítaní a porozumení Božieho slova, ale otázka je: Veríš tomu, čo čítaš? Si pripravený to poslúchnuť? Povedal som vám, aby ste sa Božieho slova pýtali: *Čo to čítam?*

Čo to znamená? Ako to aplikovať?

Ale to, čo sa v skutočnosti deje, je , že Božie slovo sa pýta vás:

Veríš tomu? Si ochotný poslúchnuť? Čítaš s vierou?

Toto sú spôsoby, akými vás ako kresťanov bude Božie slovo budovať.

Prirodzená/telesná myseľ nedokáže pochopiť veci Božie. To neznamená, že ľudia, ktorí nie sú kresťania, nemôžu porozumieť tomu, čo evanjelium hovorí. Ľudia dokážu veľmi často jasne porozumieť, čo hovorí evanjelium. Intelektuálnym spôsobom. Ale neprijímajú slovo, neveria slovu. Odmietajú slovo. Odhadujem, že s takými ľuďmi ste už všetci hovorili. Možno ste aj vy sami boli takými. Možno ste rozumeli tomu, čo Biblia hovorí, ale nechceli ste to. Preto potrebujeme moc Božieho Ducha, aby zmenila naše srdcia. Je smutná pravda, že existujú profesori teológie, ktorí majú obrovské poznanie o tom, čo hovorí Biblia a veľké porozumenie teológie, ale neveria tomu. Odmietajú pravdu. Vidia to len ako intelektuálne cvičenie.

Nemôžeme si dovoliť zle porozumieť Božiemu slovu. Ale pamätajte, porozumenie neznamená len vedieť, čo Božie slovo hovorí, ale je to aj o viere, dôvere a o poslušnosti tomu, čo Božie slovo hovorí. Tí, ktorí počujú Spasiteľov hlas a nasledujú ho, tí sú jeho ľud. To sú tí, ktorí budú rásť ako kresťania. To vedie k štvrtému dôvodu, prečo je hermeneutika dôležitá.

Odpoveď číslo 4: *Je dôležitá preto, lebo potrebujeme správne aplikovať biblické posolstvo.*

Boh hovoril. Jeho slová majú význam. Potrebujeme porozumieť tomu významu a následne potrebujeme porozumieť, ako ten význam aplikovať na nás. Boh nám vo svojom slove prináša

svoju pravdu. No nie je to len o tom, že nám dáva poznanie, On vyhľadáva odpoveď našich srdc voči nemu. Chce, aby jeho ľud uveril evanjeliu spasenia a potom podľa toho žil na tomto svete. Musíme sa opýtať: *Ako mám ja žiť ako kresťan, v tomto meste a v tejto dobe?* Táto kniha, ktorá bola napísaná pred viac ako dvetisíc rokmi, je dostatočným sprievodcom, aby nás vyučila všetkému, čo Boh chce, aby sme verili a vedeli, ako máme žiť. Je to relevantná kniha. Je to živé slovo. Musíme sa teda opýtať: Poznám význam textu, ale ako ho dnes aplikovať na mňa, na môj život? Pretože musíme mať na pamäti, že nežijeme v Ríme v prvom storočí, ani v Jeruzaleme, ani vo Filipách či Tesalonikách alebo na akomkoľvek inom mieste, o ktorom v Biblii čítame. Nie sme Židia alebo Gréci prvého storočia a nie sme Moabiti Starej zmluvy. Sme tým, kým sme v tejto dobe.

Ľudia, ktorí iba hovoria o tom, čo Biblia znamená, bez toho aby premýšľali, ako to aplikovať na túto generáciu, spôsobia, že Biblia sa bude zdať neaktuálna. Ľudia nebudú cítiť moc tejto knihy. Prinajlepšom sa im bude zdať zaujímavou starou knihou. Moc Biblie je ale uvoľnená vtedy, keď sa aplikuje do ľudských myslí a srdc. Jednou z výziev správnej aplikácie Biblie je vziať tie staré príbehy a ukázať, že ich lekcie o Bohu a človeku sú aktuálne aj pre dnešok.

Takže máme tu nejaké prekážky, ktoré treba odstrániť. Je tu historická bariéra. Ako môže byť kniha, ktorá je tak stará, aktuálna pre dnešok? Je tu kultúrna bariéra. Ja nie som Žid, nie som Grék, ktorý žije v prvom storočí, neriadim sa gréckou filozofiou, nezmýšľam tak, ako zmýšľali Židia v tej dobe. Môj životný štýl sa veľmi odlišuje od židovského alebo gréckeho v tom čase. Ako sa má posolstvo, hovorené vtedy tým ľuďom za daných okolností aplikovať dnes?

Je tu taktiež jazyková bariéra. Táto kniha bola napísaná v hebrejčine, aramejčine a gréčtine. Je teda samozrejmé, že ju treba preložiť do angličtiny, slovenčiny alebo do ktoréhokoľvek jazyka. Ale je tu niečo viac ako len preložiť z jedného jazyka do druhého, pretože jazyk nesie so sebou niečo z toho, ako ľudia premýšľajú. Je tu aj filozofická bariéra. Životné pohľady Grékov a Židov, ako oni zmýšľali, prečo Pavol hovoril Aténčanom spôsobom, akým hovoril? *Ako to ja môžem použiť dnes* ?

Hermeneutika je teda o správnom porozumení biblického posolstva. Uvedomuje si tieto druhy problémov. Niekedy si možno pomyslíš: Ja nerozumiem tomu, čo som práve prečítal. Vtedy môžeme hľadať pomoc od iných ľudí. Jeden z Božích darov boli a sú ľudia, ktorí boli schopní sa učiť a ísť hlbšie do textu Písma. Spoločne teda môžeme rásť v poznaní Boha a to je jedno z

požehnaní kresťanského spoločenstva. Už ste niekedy navzájom spolu diskutovali o tom, čo ste si čítali v Biblii? Už ste niekedy kládli po kázni otázky? To sú spôsoby ako rásť a porozumieť. Všetci z nás sa potrebujeme učiť. Niektorí z nás sme mali príležitosti naučiť sa viac než iní. Tí, ktorí sa naučili viac než iní, môžu pomôcť ďalším naučiť sa viac. Dôležité je, že spoločne rastieme.

Takže dovoľte mi zhrnúť, čo bolo doteraz povedané. *Prečo je dôležité správne porozumieť Biblii?*

Nieko nazval tento predmet „hermeneutika sacra“ = „posvätná hermeneutika“. Pripomína nám, že to, na čo hľadáme, je niečo zvláštne. Nie je to hocijaká kniha. Čítame ju s bážňou. Nestavíme seba do autority nad Bibliou. Ale sedíme pod autoritou Biblie. To znamená, že keď ideme čítať Bibliu alebo počúvať kážeň, mali by sme to robiť v modlitebnom nastavení a v postoji úcty. Toto je Božie slovo. Počúvame Božie slovo, keď je čítané a kázané. Ak máte opravdivo porozumieť Biblii, potrebujete mať vieru a živý vzťah s Bohom. Toto je rozdiel medzi skutočným kresťanom a teologickým profesorom len s množstvom vedomostí. Ježiš povedal: „

Moje ovce čujú môj hlas, a ja ich znám, a nasledujú ma

“. Skupina ľudí môže počúvať kážeň a v tej skupine môže byť neveriaci. Počuje slová a prijme poznanie, ale bez viery v Ježiša Krista to ostáva len slovom a poznaním. Ale pre kresťanov, ktorí to počúvajú, je to hlas Pána Ježiša, dobrého pastiera. Vy ho počúvate a nasledujete ho. A potrebujeme závisieť na Svätom Duchu. Svätý Duch bude osvetľovať naše mysle. Význam Písma opravdivo rozumieme skrze službu Svätého Ducha. Je to práve vďaka práci Svätého Ducha, že Božie slovo nejde len do našich hláv, ale i do našich srdc. Zbožná úcta, pokora, ochota poslúchať a tiež hlboká túžba poznať Božie slovo a ochota tráviť čas s Božím slovom, nielen nachvíľu sa doň pozrieť a potom zabudnúť. Viem, že zaneprázdnenosť života je taká, že to nie je vždy možné. A sú časy, keď niet času, alebo je len málo času. Ale urob, čo sa len dá, aby si si urobil čas tráviť ho s Bohom v Jeho slove. A vyžaduje to uvažovanie a prácu, aby sme porozumeli Božiemu slovu. Je dôležité, aby sme počúvali kázanie a vyučovanie a aby sme čítali knihy, ak sú dostupné.

Nepovedz: Duch ma naučí, ja nepotrebujem žiadnych iných učiteľov. Jeden zo spôsobov, ako nás Duch učí, je cez službu iných. Cez kazateľov, učiteľov, knihy. Boh dal do cirkvi dary, pastorov a učiteľov. Ak by bola pravda, že jediný učiteľ, ktorého budeme kedy potrebovať, je Svätý Duch, Boh by nedal do cirkvi pastorov a učiteľov. Duch Svätý nás učí cez pastorov a učiteľov, cez knihy, ktoré môžeme čítať, alebo cez vzájomné rozhovory o Božom slove.

Posledná otázka: *Ako nám hermeneutika pomáha?*

Dúfam, že som už uviedol dosť dôvodov. Premýšľajte len nad týmito vecami: Kázanie a

vyučovanie Biblie. Je životne dôležité, aby bola Biblia vyučovaná správne. Učíte malé deti? Hovoríte so svojím susedom, ktorý nikdy predtým nepočul evanjelium? Diskutujete o Biblii s vaším priateľom kresťanom? Hovoríte o Biblii na verejnom stretnutí? Musíme ju vyučovať správne. Môžeme byť vďační za to, že Boh je milosrdný a dokonca i keď niekedy pochopíme veci zle, neznamená to, že sme nepoužiteľní a neužitoční, ale pochopiť Písmo správne musíme mať ako svoju túžbu.

Teológia je učiť sa to, čo Biblia učí. To vyžaduje správnu hermeneutiku.. Ak máte byť efektívni v evanjelizácii ľudí, musíte správne učiť to, čo učí Biblia. Život premieňajúca moc Biblie je uvoľňovaná vtedy, keď je hovorené pravdivé posolstvo Biblie. Premýšľajte, koľko je bezmocných zborov, kde zabudli na správny význam Biblie. V takom zbore nie je žiadna Božia moc.

Alebo čistá etika. Je to predmet o tom, ako žiť v Božom svete. Má dočinenia s dôležitými vecami: ako sú manželstvo, rodinný život alebo ako sa máme chovať medzi svojimi priateľmi a susedmi, medzi blíznymi. Aký mám mať pohľad na prácu? Ako mám zmýšľať o krajine, v ktorej žijem, o vláde? Ako mám zmýšľať o platení daní? Biblia má veľa čo povedať o mnohých otázkach skutočného života. Ale my potrebujeme porozumieť, čo naozaj hovorí, nie to, čo si my myslíme, že hovorí.

A čo tak rozlišovanie falošného kresťanstva? Sekty? Učia klamstvá, ale hovoria, že je to pravda. Svedkovia Jehovovi hovoria, že Ježiš nie je Boh a hovoria, že tak učí Biblia. Hermeneutika je dôležitá, aby sme dokázali rozlíšiť takéto veci. Ako odpovedať takýmto ľuďom a ako sa uistiť, že my sami sa nestávame sektármi.

Pokúsil som sa vysvetliť, čo znamená hermeneutika ako predmet. Pokúsil som sa povedať, že je naozaj dôležitá. Celá je založená na tom, čo Ježiš povedal: „*Tvoje slovo je pravda*“ (Ján 17:17). O tom to celé je. Porozumieť Božej pravde, tomu život meniacemu mocnému slovu. Nič nie je pre nás dôležitejšie.